

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- analiza i interpretacja VIII przykazania Bożego i odkrywanie jego wartości;
- ukazywanie współczesnych zagrożeń dla prawdy i podanie przykładów składania fałszywego świadectwa;

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- przytacza treść VIII przykazania Bożego, wyjaśnia, do czego ono zobowiązuje;
- odwołując się do wybranych tekstów biblijnych, omawia własnymi słowami motyw prawdy w nauczaniu Jezusa;
- na podstawie tekstów z podręcznika wyjaśnia, iż prawda ma fundamentalne znaczenie dla kształtowania relacji międzyludzkich;
- po lekcji podaje argumenty podważające słuszność opinii, wedle której „każdy ma swoją prawdę”.

Pojęcia, postaci:

fałszywe świadectwo, „ojciec kłamstwa”, jedność prawdy.

Wartości:

prawda, prawdomówność.

proponycja realizacji

Modlitwa: *Przykazanie miłości.*

1. Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji, zwraca uwagę na często pojawiający się w życiu ludzi problem prawdy, fałszu, kłamstwa, obmowy, oszczerstw i plotek. Uświadamia, iż często trudno odróżnić, co jest prawdą, a co nie.
2. Uczniowie podejmują pracę w grupach. Zastanawiają się nad pytaniami: Co to jest prawda? Co nam daje życie w prawdzie? Czy każdy ma swoją prawdę? Co powoduje życie niezgodne z prawdą? Po zakończeniu pracy lider grupy przedstawia wyniki na forum klasy.

3. Nauczyciel podsumowuje pracę uczniów, przypomina im treść VIII przykazania, czyta fragment Wj 20, 16 i zapoznaje ich z nauczaniem *Katechizmu Kościoła Katolickiego*. Rozdaje uczniom kartki z fragmentami tekstów z KKK (materiały do wykorzystania, załącznik 1). Uczniowie wklejają je do zeszytu jako notatkę z lekcji. Można też podać definicję prawdy, np. ze *Słownika Teologii Biblijnej* ks. Leona Dufoura.
4. Uczniowie czytają wklejone do zeszytu kartki. Jeśli mają jakieś pytania do tekstu, katecheta na nie odpowiada. Na zakończenie, jako podsumowanie, można odczytać opowiadanie *Trzy sity Sokratesa* z materiałów do wykorzystania (załącznik 2).
5. Nauczyciel poleca uczniom odszukanie w Piśmie Świętym i wpisanie do zeszytu sigłów, które pokazują, że to Bóg jest Prawdą (materiały do wykorzystania, załącznik 3). Z pewnością nie wystarczy czasu na skończenie tego zadania w czasie lekcji, więc będzie to część pracy domowej).

inna propozycja pracy na lekcji

Można próbować przedyskutować problem szczerości i autentyczności z zastosowaniem metody „pustego krzesła”. Wniosek wypływający z dyskusji mówi o konieczności powiązania prawdy z miłością. Następnie uczniowie wspólnie sporządzają listę (opartą na przykładach z ich życia) pt. Co nam daje życie w prawdzie? Pomocą będzie tu tekst homilii św. Jana Pawła II zamieszczony w podręczniku. List, który rozpoczyna w podręczniku jednostkę lekcyjną zwraca uwagę na problem istotny dla wielu nastolatków: ocenianie świata dorosłych jako obłudnego, nieautentycznego. Ten list warto wykorzystać, aby uczniowie zainteresowali się tematem. Cytat z *Dekalogu* służy ukazaniu prawdy jako wartości pozytywnej (cytaty z Ewangelii), a także podkreśleniu jej związku z wolnością (komentarz św. Jana Pawła II, Olsztyn, r. 1991). W końcowej części jednostki, w ramach polecenia *Zastanów się*, uczniowie zostają poproszeni o przemyślenie, na czym polega absurdalność hasła: „Każdy ma swoją prawdę”.

Modlitwa: *Panie, Ty nazwałeś siebie Drogą, Prawdą i Życiem i dlatego ludzie Tobie ufali i szli za Tobą, bo od początku byłeś sobą, czyli Prawdziwym. Dlatego proszę, pomóż mi być szczerym w swoich myślach i prawdomównym w swoich słowach. Naucz mnie odróżniać prawdę od kłamstwa, aby wszystko było w moim życiu naprawdę. Amen.*

praca domowa

Dokończenie pracy z lekcji, wybrane polecenie z podręcznika.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – motyw prawdy w poezji;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – jak przeciwdziałać obłudzie w życiu rodzinnym;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – jak przeciwdziałać obłudzie w życiu społecznym i politycznym;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – jak przeciwdziałać obłudzie w życiu społeczności klasowej i szkolnej.

materiały do wykorzystania

Załącznik 1.

„Człowiek z natury kieruje się ku prawdzie. Ma obowiązek szanować ją i o niej świadczyć. *Z racji godności swojej wszyscy ludzie, ponieważ są osobami (...) nagleni są własną naturą, a także obowiązani moralnie do szukania prawdy, przede wszystkim w dziedzinie religii. Obowiązani są też trwać przy poznanej prawdzie i całe swoje życie układać według wymagań prawdy*” (KKK 2467).

„Prawda jako prawość postępowania i prawość słowa ludzkiego nazywa się prawdomównością, szczerością lub otwartością. Prawda lub prawdomówność jest cnotą, która polega na tym, by okazywać się prawdziwym w swoich czynach, by mówić prawdę w swoich słowach, wystrzegając się dwulicowości, udawania i obłudy” (KKK 2468).

Załącznik 2

Trzy sita Sokratesa

„Ktoś zdyszany przybiega do Sokratesa i mówi:

- Słuchaj Sokratesie, muszę ci coś powiedzieć – twój przyjaciel...
- Poczekaj – przerywa mu Sokrates, czy przesiałeś to, co masz mi do powiedzenia, przez trzy sita?
- Trzy sita, jakie?
- Pierwsze sito to sito prawdy. Czy wszystko to, co chcesz mi opowiedzieć, jest prawdziwe?

- Nie wiem. Słyszałem tylko, jak mówiono, że...
  - Dosyć. Może przesiałeś wobec tego swoje słowa przez sito dobroci? Czy to, co zamierzasz mi powiedzieć, jest przynajmniej czymś dobrym?
  - I to nie. Przeciwnie...
  - Hm, hm – przerywa Sokrates. – Wobec tego przesiejemy jeszcze przez trzecie sito i zapytajmy, czy musisz to, co zdaje się ciebie wzburza, koniecznie mi powiedzieć?
  - Koniecznie...? Właściwie nie.
  - Wobec tego – mówi mędrzec z uśmiechem – jeżeli to, z czym do mnie przychodzisz, nie jest ani prawdziwe, ani dobre, ani nie musi być opowiedziane, to zaniechaj tego i nie obciążaj tym ani mnie ani siebie”.
- S. Klimaszewski MIC, *Dekalog, Pomoce do katechez i homilii*, Warszawa 2003, s. 307–308

Załącznik 3

Stary Testament zaświadcza, że to Bóg jest źródłem wszelkiej prawdy:

- Jego słowo jest prawdą (2 Sm 7, 28 i Prz 8, 7);
- Jego prawo jest prawdą (Ps 119, 142);
- Ponieważ Bóg jest prawdomówny (nie cofa swojego słowa), członkowie Ludu Bożego, którzy mają żyć w Bogu, tym samym mają żyć w prawdzie (Rz 3, 4).

Nowy Testament mówi, że Jezus jest pełnią prawdy:

- Pełen łaski i prawdy (J 1, 14);
- Jest prawdą (J 8, 12);
- Uczeń Jezusa trwa w Jego nauce, po to by poznać prawdę, która wyzwala (J 8, 32);
- Prawda uświęca (J 17, 17).